DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

4. juni 2009 *

I sag C-285/08,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af cour de cassation (Frankrig) ved afgørelse af 24. juni 2008, indgået til Domstolen den 30. juni 2008, i sagen:

Société Moteurs Leroy Somer

mod

Société Dalkia France,

Société Ace Europe,

har

* Processprog: fransk.

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, P. Jann (refererende dommer), og dommerne M. Ilešič, A. Tizzano, A. Borg Barthet og J.-J. Kasel,

generaladvokat: P. Mengozzi
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

— société Moteurs Leroy Somer ved SCP F. Rocheteau og avocat C. Uzan-Sarano

— société Dalkia France og société Ace Europe ved SCP Coutard — Mayer — avocat Munier-Apaire

— den franske regering ved G. de Bergues og R. Loosli-Surrans, som befuldmægtigede

— den spanske regering ved J. López-Medel Báscones, som befuldmægtiget

— den østrigske regering ved C. Pesendorfer, som befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved G. Wilms og J.-B. Laignelot, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 9 og 13 i Rådets direktiv 85/374/EØF af 25. juli 1985 om tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om produktansvar (EFT L 210, s. 29).

2 Anmodningen er blevet fremsat i en sag mellem selskabet Moteurs Leroy Somer og selskaberne Dalkia France og Ace Europe, der vedrører spørgsmålet om Moteurs Leroy Somers ansvar for skade på en hospitalsgenerator som følge af overophedning af en vekselsstrømsmaskine fremstillet af selskabet.

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

3 9. og 18. betragtning til direktiv 85/374 har følgende ordlyd:

»[B]eskyttelsen af forbrugerne gør det nødvendigt at yde erstatning for personskade, herunder ved død, samt for skader på ting; sidstnævnte form for skade skal imidlertid være begrænset til ting til privat brug eller til privat fortæring […]

[…]

[D]en harmonisering, der følger af dette direktiv, kan ikke på indeværende stadium være fuldstændig, men den åbner vejen for en mere vidtgående harmonisering; Rådet skal derfor med regelmæssige mellemrum have forelagt rapporter fra Kommissionen om gennemførelsen af dette direktiv, eventuelt ledsaget af passende forslag.«

4 Ifølge artikel 1 i direktiv 85/374, »[er] [e]n producent […] ansvarlig for skade, der forårsages af en defekt ved hans produkt«.

5 Det bestemmes i direktivets artikel 4, at »[d]et påhviler skadelidte at føre bevis for skaden, defekten og årsagsforbindelsen mellem defekten og skaden«.

6 Direktivets artikel 9 bestemmer:

»Ved »skade« i artikel 1 forstås:

a) personskade, herunder død

b) skade på eller ødelæggelse af en anden ting end selve det defekte produkt, med fradrag af en selvrisiko på 500 [EUR], forudsat at den pågældende ting

i) er af en art, som sædvanligvis er beregnet til privat brug eller fortæring, og

ii) hovedsagelig er anvendt af skadelidte til privat brug eller med henblik på privat fortæring.

Nationale bestemmelser om ikke-økonomisk skade påvirkes ikke af denne artikel.«

7 Artikel 13 i dette direktiv har følgende ordlyd:

»Dette direktiv berører ikke de rettigheder, som skadelidte kan påberåbe sig under henvisning til retsreglerne om ansvar i og uden for kontraktforhold eller under henvisning til særregler om ansvar, der er gældende på tidspunktet for direktivets meddelelse.«

Nationale bestemmelser

8 Som det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, kan den, der har lidt skade på grund af et defekt produkt, ifølge fransk ret eller fast fransk retspraksis gøre krav på erstatning for skade på en ting beregnet til erhvervsmæssig brug og anvendt til denne brug, hvis denne skadelidte alene fører bevis for skaden, defekten i produktet og årsagsforbindelsen mellem denne defekt og skaden.

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

9 En generator, der blev installeret i 1995 af selskabet Wartsila på et hospital i Lyon, brød i brand på grund af overophedning af vekselsstrømsmaskinen, der var fremstillet af Moteurs Leroy Somer og bragt i omsætning af denne virksomhed i 1994.

10 Dalkia France, der var pålagt at vedligeholde denne installation, og dets forsikringsselskab Ace Europe har erstattet de materielle skader, som hospitalet blev påført på grund af denne ulykke, og efter at være indtrådt i sidstnævntes rettigheder har de derefter anlagt sag mod Moteurs Leroy Somer for at få godtgjort de udbetalte beløb.

11 Ved dom af 7. december 2006 fastslog cour d'appel (Lyon), at Moteurs Leroy Somer var undergivet en garantiforpligtelse, og pålagde denne virksomhed at betale Dalkia France 320 143,03 EUR og Ace Europe 229 107 EUR.

12 For den forelæggende ret har Moteurs Leroy Somer bl.a. anført, at den garantiforpligtelse, der gælder for enhver leverandør, der handler i erhvervsmæssigt øjemed, ikke dækker skader på ting beregnet til erhvervsmæssig brug og anvendt af skadelidte til dennes erhvervsmæssige brug. Ved at pålægge selskabet at erstatte de rent materielle skader på den generator, der var bestilt af hospitalet til dettes faglige behov, har cour d'appel tilsidesat bestemmelserne i artikel 1603 i code civil, fortolket i lyset af direktiv 85/374.

13 Da cour de cassation har fundet det nødvendigt at fortolke direktiv 85/374 for at kunne træffe en afgørelse i appelsagen, som er blevet iværksat ved denne ret, har den besluttet at udsætte sagen og at forelægge følgende præjudicielle spørgsmål for Domstolen:

»Er artikel 9 og 13 i [direktiv 85/374] til hinder for en fortolkning af national ret eller fast national retspraksis, hvorefter skadelidte kan gøre krav på erstatning for skade på en ting beregnet til erhvervsmæssig brug og anvendt til denne brug, hvis denne skadelidte alene fører bevis for skaden, defekten i produktet og årsagsforbindelsen mellem denne defekt og skaden?«

Om det præjudicielle spørgsmål

14 Cour de cassation ønsker med sit spørgsmål i det væsentlige fastslået, om direktiv 85/374 er til hinder for en fortolkning af national ret eller anvendelse af en fast national retspraksis, hvorefter skadelidte kan gøre krav på erstatning for skade på en ting beregnet til erhvervsmæssig brug og anvendt til denne brug, hvis denne skadelidte alene fører bevis for skaden, defekten i produktet og årsagsforbindelsen mellem denne defekt og skaden.

15 Artikel 9 i direktiv 85/374 afgrænser begrebet »skade« i direktivets artikel 1, hvorefter »[e]n producent er ansvarlig for skade, der forårsages af en defekt ved hans produkt«.

16 Ud over personskade, herunder død, dækker det nævnte begreb ifølge artikel 9 skade på eller ødelæggelse af en anden ting end selve det defekte produkt, med fradrag af en selvrisiko på 500 EUR, forudsat at den pågældende ting er af en art, som sædvanligvis er beregnet til privat brug eller fortæring, og hovedsagelig er anvendt af skadelidte til privat brug eller med henblik på privat fortæring.

17 Det må således konstateres, at en skade som den i hovedsagen omhandlede, der er påført en ting beregnet til erhvervsmæssig brug og anvendt til denne brug, ikke hører under begrebet »skade« i direktiv 85/374's forstand og derfor ikke kan udløse produktansvar i kraft af direktivets artikel 1.

18 Moteurs Leroy Somer har i sit indlæg indgivet til Domstolen anført, at direktiv 85/374, idet det ikke lader skader på en ting beregnet til erhvervsmæssig brug og anvendt til denne brug være omfattet af ansvarsordningen, som det indfører, forhindrer medlemsstaterne i for sådanne skader at fastsætte en ansvarsordning, der hviler på

samme grundlag som direktivets ordning, nemlig alene på bevis for skaden, defekten i produktet og årsagsforbindelsen.

19 Det skal hertil bemærkes, at efter den i hovedsagen omhandlede ordning er skadelidtes mulighed for at kræve erstatning for skade på en ting beregnet til erhvervsmæssig brug og anvendt til denne brug undergivet nogle beviskrav, som svarer til dem, der er fastsat i artikel 4 i direktiv 85/374, nemlig at skadelidte fører bevis for skaden, defekten i produktet og årsagsforbindelsen mellem denne defekt og skaden.

20 Det er desuden rigtigt, at Domstolen har udtalt, at den skønsmargen, som medlemsstaterne råder over ved reguleringen af produktansvar, er fuldstændig fastlagt ved direktiv 85/374 og skal udledes af dets ordlyd, formål og opbygning (dom af 10.1.2006, sag C-402/03, Skov og Bilka, Sml. I, s. 199, præmis 22 og den deri nævnte retspraksis).

21 I denne henseende har Domstolen præciseret, at direktiv 85/374 inden for sit anvendelsesområde har til formål at gennemføre en totalharmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser (Skov og Bilka-dommen, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis).

22 Det er ligeledes rigtigt, at Domstolen har udtalt, at artikel 13 i direktiv 85/374, hvorefter bestemmelse direktivet ikke berører de rettigheder, som skadelidte kan påberåbe sig under henvisning til retsreglerne om ansvar i og uden for kontraktforhold eller under henvisning til særregler om ansvar, der er gældende på tidspunktet for direktivets meddelelse, ikke kan fortolkes således, at bestemmelsen giver medlemsstaterne mulighed for at opretholde en generel produktansvarsordning, der er forskellig fra den i direktivet fastsatte ordning (Skov og Bilka-dommen, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis).

23 Herudover har Domstolen udtalt, at artikel 13 i direktiv 85/374 skal fortolkes således, at den ordning, der er indført ved direktivet, ikke udelukker anvendelsen af andre ordninger vedrørende ansvar i og uden for kontraktforhold, der hviler på et andet grundlag, såsom garantien for skjulte mangler eller culpa (Skov og Bilka-dommen, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).

24 Det står dog fast, at direktiv 85/374 kun kan være til hinder for en ansvarsordning som den i hovedsagen omhandlede, hvis ordningen hører under direktivets anvendelsesområde.

25 Det bemærkes således, at selv om direktiv 85/374, som anført i præmis 21 ovenfor, har til formål inden for sit anvendelsesområde at gennemføre en totalharmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, har det derimod ikke, som det også fremgår af direktivets 18. betragtning, til formål på en udtømmende måde at harmonisere produktansvarsreglerne uden for det nævnte område.

26 Som Dalkia France og Ace Europe, den franske og den østrigske regering samt Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber gør gældende i deres indlæg indgivet til Domstolen, hører en ansvarsordning som den i sagen omhandlede imidlertid ikke under anvendelsesområdet for direktiv 85/374.

27 Det fremgår både af ordlyden og opbygningen af direktiv 85/374, navnlig dets artikel 1 og 9 samt dets 9. betragtning, at erstatning for skade på en ting beregnet til erhvervsmæssig brug og anvendt til denne brug ikke er omfattet af direktivets anvendelsesområde, og at sådanne skader, som det også er fastslået i denne doms præmis 17, ikke er omfattet af begrebet »skade« i henhold til artikel 1 i direktiv 85/374, således som afgrænset i direktivets artikel 9.

28 Det skal således konstateres, at erstatning for skade på en ting beregnet til erhvervsmæssig brug og anvendt til denne brug ikke hører under anvendelsesområdet for direktiv 85/374.

29 Denne fortolkning afkræftes ikke af, at direktiv 85/374, således som det fremgår af dets første betragtning og af Domstolens retspraksis (domme af 25.4.2002, sag C-52/00, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 3827, præmis 17, sag C-154/00, Kommission mod Grækenland, Sml. I, s. 3879, præmis 13, og sag C-183/00, González Sánchez, Sml. I, s. 3901, præmis 26), ikke alene har til formål at undgå forskelle i forbrugerbeskyttelsesniveau, men ligeledes at sikre, at konkurrencen ikke forvrides mellem de erhvervsdrivende, og at lette varernes frie bevægelighed.

30 Der er intet i ordlyden af direktiv 85/374, som tillader at konkludere, at fællesskabslovgiver ved at begrænse erstatningen for tingsskader i medfør af dette direktiv til ting beregnet til privat brug eller fortæring for at sikre, at konkurrencen ikke forvrides, og for at lette varernes frie bevægelighed, har villet fratage medlemsstaterne muligheden for at fastsætte en ansvarsordning, som svarer til den, der er indført ved dette direktiv, for erstatning for skade på en ting beregnet til erhvervsmæssig brug og anvendt til denne brug.

31 Det forhold, at den ved direktiv 85/374 gennemførte harmonisering ikke dækker erstatning for skade på en ting beregnet til erhvervsmæssig brug og anvendt til denne brug, medfører således ikke, at direktivet forhindrer medlemsstaterne i på dette område at fastsætte en ansvarsordning, som svarer til den, der er indført ved dette direktiv.

32 På baggrund af det ovenstående skal det forelagte spørgsmål besvares med, at direktiv 85/374 skal fortolkes således, at det ikke er til hinder for en fortolkning af national ret eller anvendelse af en fast national retspraksis, hvorefter skadelidte kan gøre krav på erstatning for skade på en ting beregnet til erhvervsmæssig brug og anvendt til denne

brug, hvis denne skadelidte alene fører bevis for skaden, defekten i produktet og årsagsforbindelsen mellem denne defekt og skaden.

Sagens omkostninger

33 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Rådets direktiv 85/374/EØF af 25. juli 1985 om tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om produktansvar skal fortolkes således, at det ikke er til hinder for en fortolkning af national ret eller anvendelse af en fast national retspraksis, hvorefter skadelidte kan gøre krav på erstatning for skade på en ting beregnet til erhvervsmæssig brug og anvendt til denne brug, hvis denne skadelidte alene fører bevis for skaden, defekten i produktet og årsagsforbindelsen mellem denne defekt og skaden.

Underskrifter